9304 - Ölüye Fatiha okumak

Soru

Fatiha sûresi okuyup sevabını ölüye bağışlamanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Fatiha ve Kur'an'dan başka bir sûreyi okuyup sevabını ölülere bağışlamanın dînde hiçbir delili yoktur. Bundan dolayı bunun terk edilmesi gerekir. Çünkü ne Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den, ne ashâbından -Allah onlardan râzı olsun- buna delâlet eden hiçbir şey nakledilmemiştir. Fakat müslümanların ölülerine duâ etmek, fakirlere ve yoksullara iyilikte bulunmak sûretiyle onların adına sadaka vermek (tasaddukta bulunmak), meşrû kılınmıştır.Kul, bu amelleri vesile kılarak Allah Teâlâ'ya yakınlaşır ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözü gereği, bu amellerin sevabını, babasına veya annesine veyahut da ölmüş ya da hayatta olan başka kimselere bağışlayabilir:

[إِذَا مَاتَ ٱلإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلاَّ مِنْ ثَلاَثَةٍ: إِلاَّ مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ. رواه مسلم]

"İnsan öldüğü zaman, amelinin sevabı kesilir. Ancak (hayrın devamlı olması ve faydasının kesilmemesi sebebiyle) şu üç şeyin sevabı kesilmez: Sadaka-i Câriye (müslümanların yararlanması için bir şeyi Allah rızâsı için vakfetmek gibi), faydalı ilim (insanlara Allah rızâsı için dînî ilimleri öğretmek veya bunun için kitap yazmak gibi), kendisine duâ eden hayırlı evlât (insan vefat ettikten sonra arkasında kendisine rahmet ve mağfiretle duâ eden birisini bıraktığı zaman, o evlâdın duâsı, yabancı bir kimsenin duâsından daha çok kabûle şayandır)."[1]

Ayrıca Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olan hadiste bir adam O'na şöyle dedi:

[إِنَّ أُمِّيَ افْتُلِتَتْ نَفْسُهَا، وَإِنِّي أَظُنُّهَا لَوْ تَكَلَّمَتْ تَصَدَّقَتْ، فَهَلْ لَهَا أَجْرٌ إِنْ تَصَدَّقْتُ عَنْهَا؟ قَالَ: نَعَمْ. رواه البخاري ومسلم]

"Annem ansızın vefat etti. Eğer konuşmaya fırsat bulsaydı, tasaddukta bulunurdu. Onun için sadaka versem, ona ecir var mıdır? Diye sordu.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-Evet (onun için ecir vardır)."[2]

Ölen kimsenin yerine hac ve umre yapmak, onun borcunu ödemek, bildirilen şer'î deliller gereği bütün bunlar, ölen kimseye fayda verir.

Soruyu soran kimse, para vermek ve kurban kesmek sûretiyle ölen kimsenin âilesine iyilik ve ihsanda bulunmayı kastediyorsa, eğer fakir iseler, bunda bir sakınca yoktur.[3]

---

[1] Müslim; hadis no:1631

[2] Buhârî, hadis no:1388. Müslim, 1004

[3] Abdulaziz b. Baz, "Mecmû' Fetâvâ ve Mekâlât Mutenevvia", c: 9, s: 324